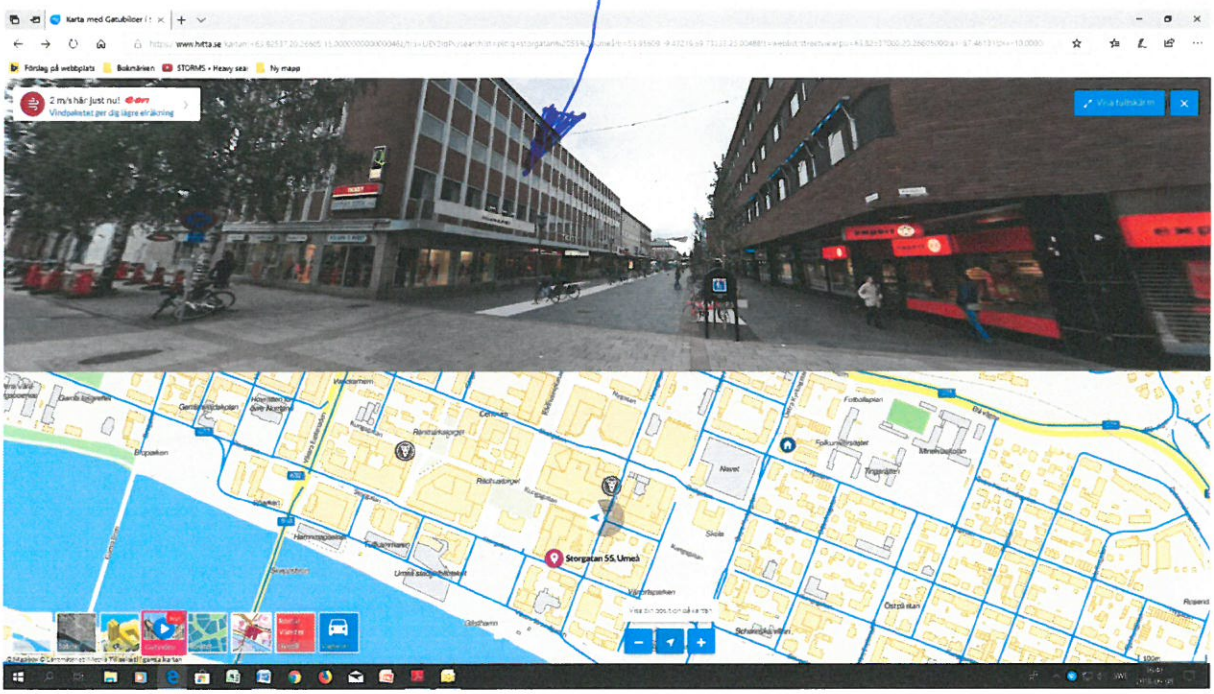
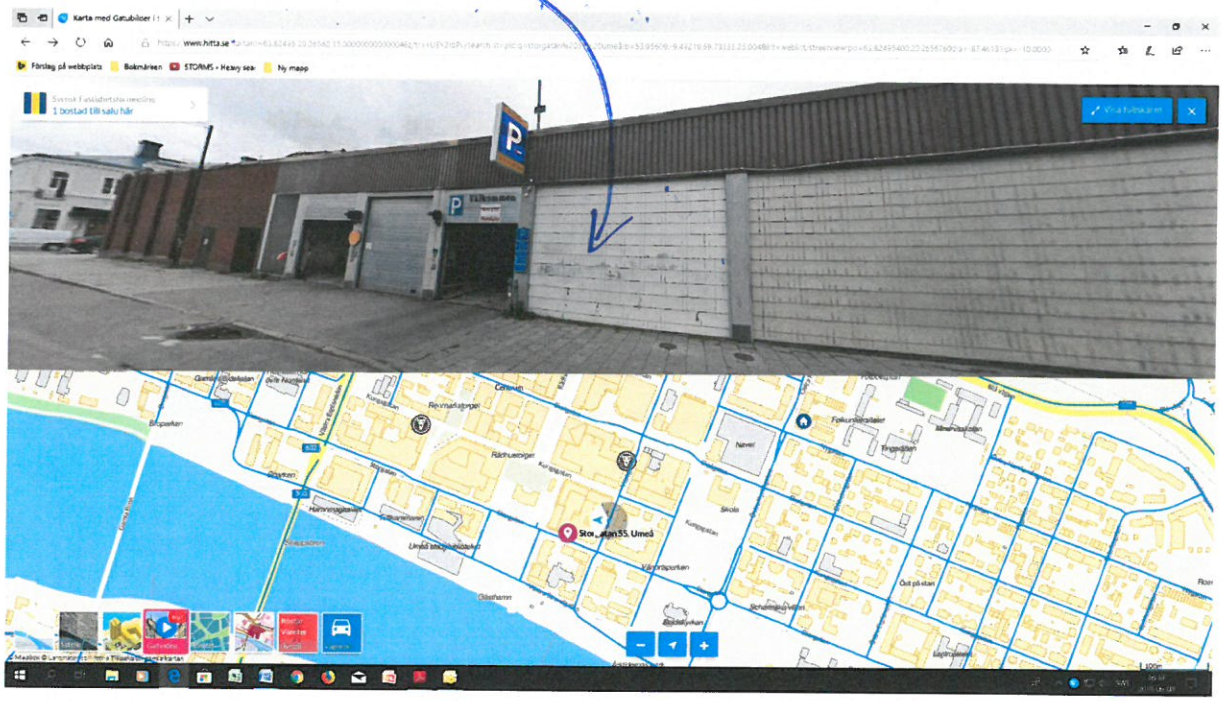
Kv. Thor från Kungsgatan

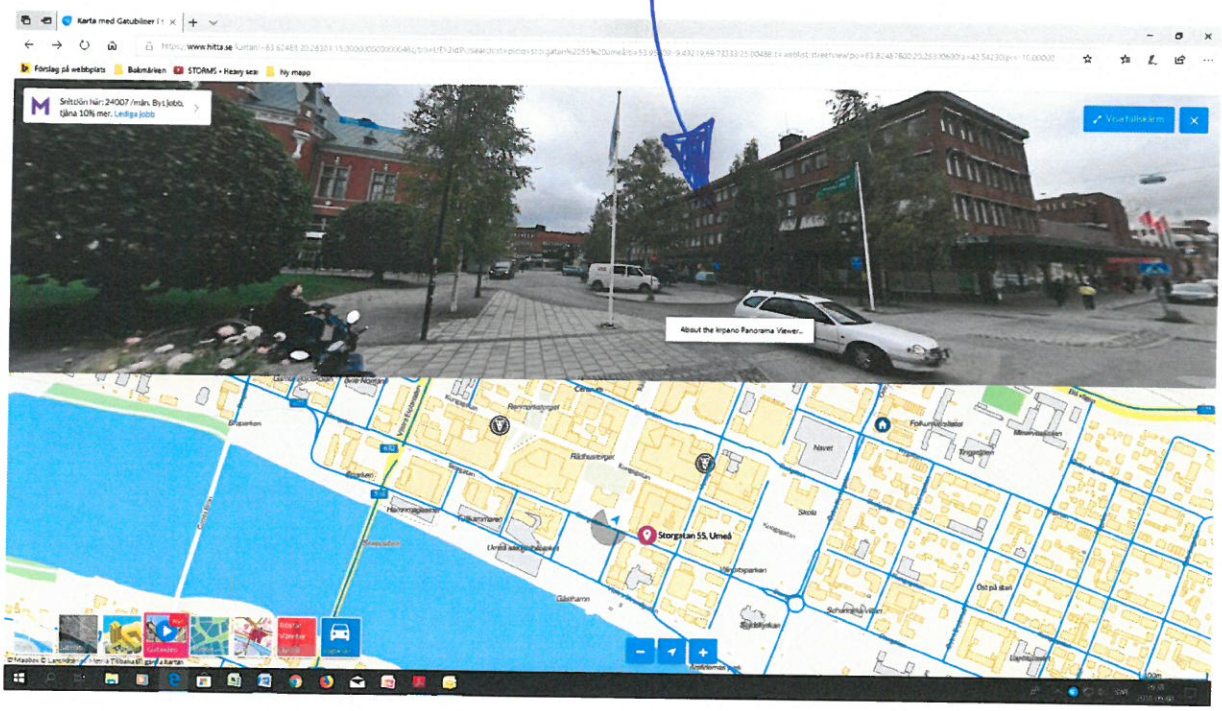
Utdrag ur Hitta.se

Kv. Thor från Vasagatan

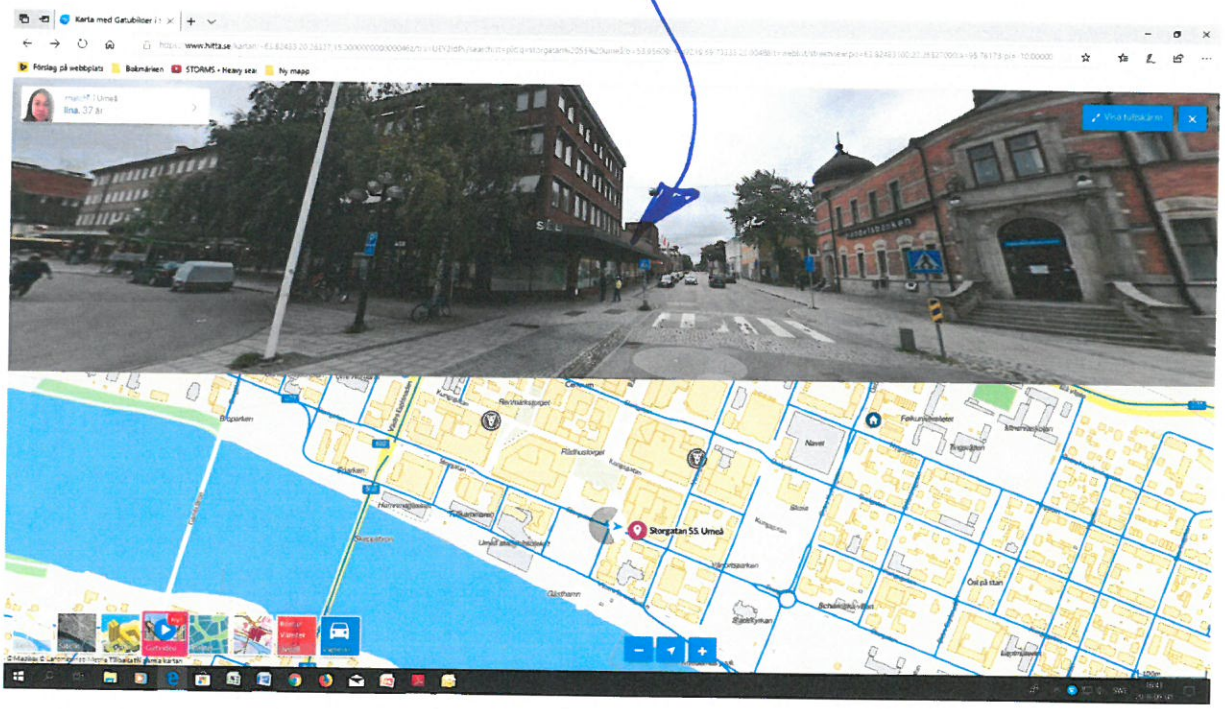
Utdrag ur Hitta.se

kv. Thor från Rådhuset

Utdrag ur Hitta.se

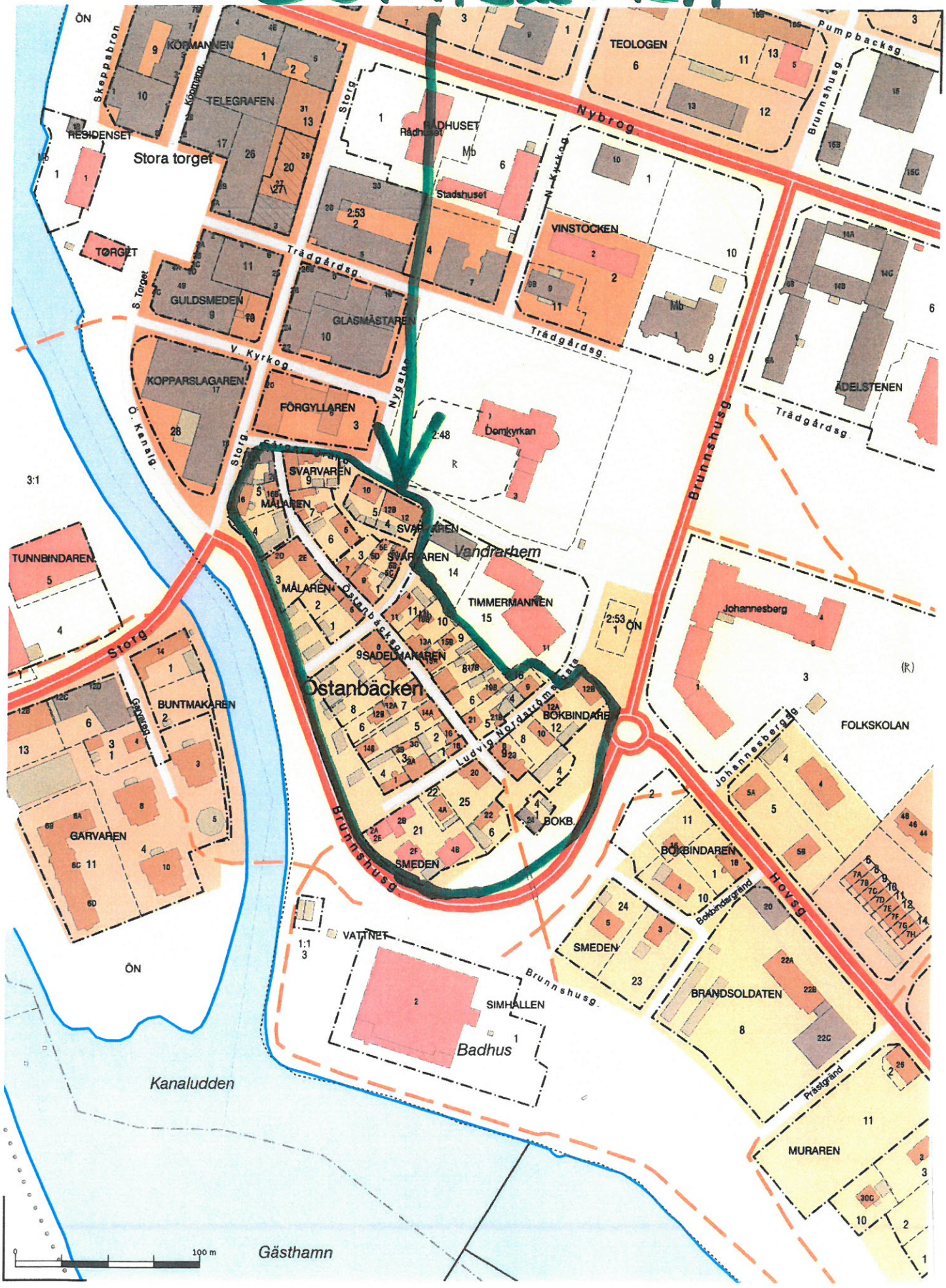
Kv. Thor från Storgatan

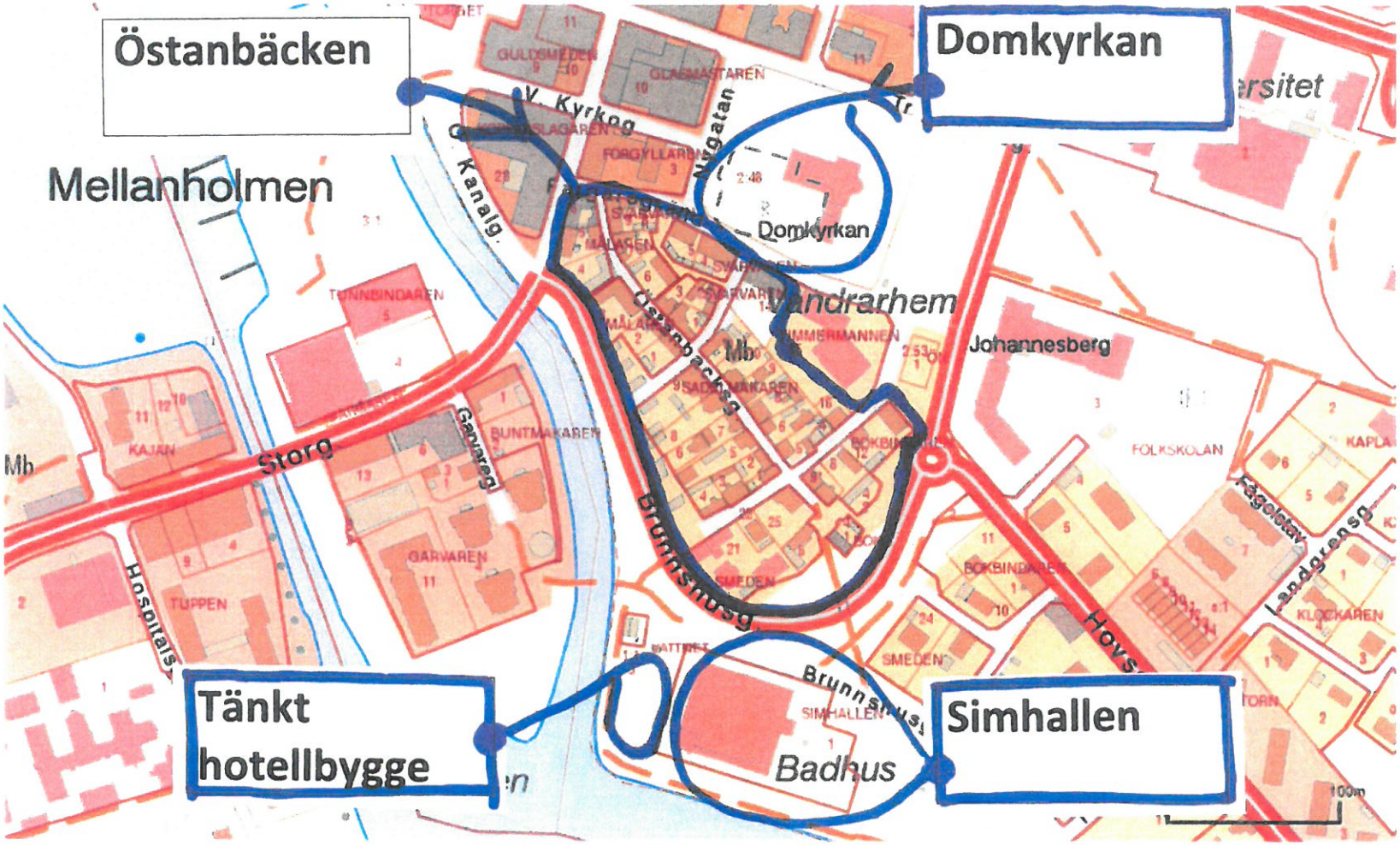
Utdrag ur Hitta.se

Bilaga 14
1 (2)

Östanbäcken

Översiktskarta över konfliktsituationen

Bilaga 14
2

Länsstyrelsen Västernorrland

Yttrande | Sida 1 av 3

2016-05-13 | Dnr. 402-3568-16

Avvikande mening om detaljplanen Ön 2:52, Kanaludden, rörande påverkan på riksintresset Härnösand.

En samlad bild av miljökonsekvensbeskrivningen med inriktning mot kultur som utförts av Sweco, är att den inte lyckas visa att åtgärden inte kommer att leda till påtaglig skada på riksintresset. Därmed kan kulturmiljövårdavdelningen heller inte godkänna planändringen. Planändringen kan endast genomföras om man kan visa att riksintresset Härnösand inte påtagligt kommer att skadas. Kulturmiljövården vill därför anmäla avvikande mening i ärendet.

Sweco har gjort sin analys utifrån en engelsk modell kallad *Seeing the history in a View: A method for assessing heritage significance in views*, som framtagits av English Heritage 2011. Kulturmiljöenheten har svårt att se varför man valt en engelsk modell, snarare än att använda den modell som framtagits av Riksantikvarieämbetet 2014. Det är Raä:s handbok, samt prejudicerande domar och de riksintressebeskrivningar som finns, som vi stöder oss på när vi gör bedömningar av om ett arbetsföretag kan utgöra påtaglig skada på en riksintressemiljö.

Modellen som använts av Sweco har tagits fram för engelska förhållanden och engelsk lagstiftning, som skiljer sig radikalt från vår svenska lagstiftning. Man har dock försökt anpassa modellen till svenska förhållanden i denna analys. Modellen ställer höga krav på att de utsiktspunkter som används är de bästa för att fånga upp och visa hur planerade förändringar påverkar utpekade värden. Här har man valt 4 punkter att bygga hela analysen på, varav 2 kan ifrågasättas huruvida dessa är de bästa punkterna för att avgöra påverkan på RI. Sweco påtalar själva i MKB: n att ett par av lägena inte är optimala. Det gör att hela analysen de facto bygger på två bra vyer. Detta anser kulturmiljö är för lite för att man ska kunna bygga analysen på den.

Kulturmiljö har svårt att förstå Swecos användning av direkta och indirekta konsekvenser och påverkan. De allra flesta konsekvenser och påverkan som Sweco anger som indirekta, är de facto direkta. Att man tappar siktpunkter eller kontakt mellan Östanbäcken och vattnet om man anlägger en hög dominerande byggnad, är en direkt påverkan på riksintresset, inte indirekt. Kyrkans dominans i stadsbilden har funnits sedan stadens begynnelse. Från omkring 1590 har kyrkan varit i blickpunkten för alla boende och besökare till staden. När domkyrkan byggdes på 1840-talet förstärktes denna dominans. Att kyrkan efter över 420 år skulle tappa sin dominans i stadsbilden på grund av en hög byggnad är en direkt och permanent påverkan och inget annat. Detsamma gäller hela stadsbilden med koncentrerad och tydligt avgränsad stad och med byggnader av samma höjd. Här är också påverkan direkt och permanent, och inverkan är stor. Man skriver i MKB: n att hotellet inte följer byggnadshöjden eller topografin i området, men man menar att inverkan inte är direkt utan indirekt. Här menar kulturmiljö att detta är fel. Påverkan på stadsbilden i sin helhet, påverkan på Östanbäcken och på domkyrkan är direkt och permanent, vilket är en stor påverkan på riksintressets värden. Det högsta huset i staden är alltså tänkt att placeras på lägsta punkten, mellan ett av riksintressets utpekade värden och havet, vilket gör att den viktiga kopplingen mellan den gamla stadens utformning och landhöjningen förloras Möjligheterna att utläsa den kopplingen försvinner. Detta är en direkt påverkan som är bestående.

På flera platser i MKB: n motsäger man sig, där man anger stor påverkan men att konsekvenserna bara blir måttliga. Detta stämmer inte med den modell man använt för analysen. Enda sättet att komma fram till att påverkan enbart är måttlig, är om man omklassar riksintresset till ett regionalt intresse, när det de facto är ett

Länsstyrelsen Västernorrland
Postadress: 871 86 Härnösand
Besöksadress: Nybrogatan 15 och Pumpbacksgatan 19
Telefon: 0611-34 90 00
Fax: 0611-34 93 72
E-post: vasternorrland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

nationellt intresse. Enligt modellen *Seeing the History in the View* kommer även en måttlig skada på värdena i ett nationellt intresse att medföra stor påverkan på kulturmiljön. Att området har nationellt intresse medför att känsligheten också kan anses som hög, varför man har lägre ställd ribba när det gäller påverkan på dessa områden. Faktum är att man i MKB: n framför att den inverkan byggnaden skulle få på framför allt Östanbäcken och kyrkans dominans i stadsbilden är stor, men eftersom man uppenbarligen inte betraktar riksintresseområdet som ett nationellt intresse så anser man att påverkan inte blir så stor.

Vad som inte heller är klarlagt och tillräckligt utrett, är reflektioner och ljuspåverkan på riksintresset under dygnets mörka timmar. På våra breddgrader är det trots allt mörkt under större delen av dygnet under vinterhalvåret. I en region där den kalla årstiden är lång och påtaglig borde ljusförhållandena ha ägnats lite större omsorg. Ett rimligt antagande är att även lampor borde påverka avläsningsbarheten och skulle kunna komma att dominera över det som är utpekat som ett riksintresse, där skala, volym och stadssilhuett blir förändrad.

Vidare anser man att om man bygger ihop badhuset med det nya huset så får man två solitärer i grönska, men detta är inte fallet som kulturmiljö ser det. Två sammanbyggda byggnader kan inte vara två solitärer, utan sanningen är att man tappar badhuset som solitär. Att hotellbyggnadens utformning skulle komplettera badhusets verkshöjd kan inte kulturmiljö hålla med om. Badhuset kommer att drunkna i skuggan av hotellbyggnaden. AIX har påtalat att området med parken och badhuset är känsligt, speciellt med höjden på badhuset och de höga arkitektoniska värdena, samt att det är en solitär i grönska. Man menar att en byggnation i parken inte kan vara högre än Badhusets högsta höjd. Detta har inte tagits med i MKB: n. AIX menar att ingången till kanalen är "mycket känslig" vilket kulturmiljö är böjd att hålla med om. Sweco har uppenbarligen inte tillämpat AIX kulturanalys i någon högre grad.

När Sweco beskriver modellen som ligger till grund för analysen, listas känslighet och omfattningen av påverkan. Man använder en matris för att synliggöra hur bedömningen har gått till. Matrisen är lätt att följa, men däremot är inte Swecos bedömningar det. Enda sättet att uppnå slutresultatet *måttlig påverkan* är att klassa ner riksintresset till ett regionalt intresse och att man klassar ner *direkt* påverkan till *indirekt* påverkan på riksintresset. Faktum är att det är just precis det man gör i MKB: n. Detta gör att kulturmiljö inte kan godkänna MKB: n. Hade Sweco till punkt och pricka använt sig av modellen *Seeing the History in the View* så som modellen var tänkt att användas, hade resultatet blivit ett annat. Området är av nationellt värde och den påverkan som det planerade hotellbygget utgör är direkt och bestående.

I riksantikvarieämbetets handbok *Kulturmiljövårdens riksintressen enligt 3 kap. 6 § miljöbalken* står att "Påtaglig skada på natur- eller kulturmiljön kan uppstå om en åtgärd kan mer än obetydligt skada något eller några av de natur-, kultur- eller friluftsvärden som utgör grunden för riksintresset". Vidare skriver man att "En negativ inverkan som är irreversibel med avseende på något värde som utgör grunden för riksintresset, bör som regel anses utgöra påtaglig skada på natur- eller kulturmiljön". Här bör man också titta närmare på de domslut som följt av olika överklaganden rörande riksintressen i landet. Här är det framför allt kvarteret Thor i Umeå som är prejudicerande. Regeringen beslutade (2012-10-25) att "I likhet med Riksantikvarieämbetet anser regeringen att större restriktivitet bör råda vid uppförandet av högre byggnader i de områden som tydligt visar den gamla stadens karaktärsdrag med välbevarad äldre bebyggelse. Regeringen finner därför och mot bakgrund bl.a. av vad Riksantikvarieämbetet och boverket anfört, att detaljplanen får anses medföra sådan påtaglig skada på riksintresset, att planen inte kan godtas med hänsyn till bestämmelserna i 3 kap. 6 § miljöbalken".

Eftersom Sweco genom sin MKB inte på ett övertygande sätt har lyckats visa att planförslaget inte kommer att innebära påtaglig skada på riksintresset, kan den heller inte godkännas. Den kan alltså inte användas som underlag för att godkänna planförslaget. Kulturmiljö anser utifrån vad som framkommit i Swecos MKB och av vad som står i Riksantikvarieämbetets handbok, samt vad regeringen har beslutat i liknande fall, att planförslaget kommer att utgöra sådan påtaglig skada på riksintresset att det inte är tillåtet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

I planeringen för områden av riksintresse för kulturmiljövård, ska de utpekade kulturmiljövärdena enligt lagen om riksintressen ges företräde framför motstående intressen, förutsatt att dessa inte är av riksintresse själva. Exploatering och utbyggnad av Härnösand är inte av intresse för hela riket, därmed så väger riksintresset tyngre. Kulturmiljö ställer sig även rent allmänt frågande till att uppföra byggnader på nio våningar i känsliga lägen i stadsbilden, och är oroade över att planförslaget, om det skulle genomföras, kan bli prejudicerande för annan hög bebyggelse i liknande lägen där detta är lika olämpligt. Detta kan skapa kumulativa effekter på sikt, vilka även de kan komma att påverka uppfattningen om riksintresset Härnösand. En av de känsligaste delarna av riksintresset Härnösand, utgörs av Östanbäckens småskaliga trähusbebyggelse samt det medeltida gatunätet i direkt anslutning till denna bebyggelse.

Utpekade riksintressen kan ha olika karaktärer och egenskaper. Riksintressenas förutsättningar och grunder till dessas utpekanden kan skilja sig åt, men man kan inte med detta som grund ta till intäkt att de enbart skulle vara riksintressanta eller skyddsvärda om de är fullständigt unika. Riksintressen är, som namnet antyder, av intresse på nationell nivå.

Det planerade hotellet kommer, enligt kulturmiljövårdens synsätt, att innebära påtaglig skada på riksintresset Härnösand. Som tjänsteman och representant för kulturmiljövårdsavdelningen kan jag därför inte ställa mig bakom länsstyrelsens beslut, där man för fram diametralt motsatta åsikter och synsätt. Det är anmärkningsvärt att kulturmiljövårdens samlade bedömning anses utgöra åsikter som inte tillmäts någon mätbar betydelse eller relevans i detta ärende. Detta sagt utifrån synvinkeln att det är kulturmiljövårdens egna sakfrågor som ärendet avser och gäller.

Michael Thörne
Bebyggelseantikvarie
Samhällsbyggnadsenheten
0611-34 92 60
michael.thorne@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Västernorrland

Yttrande | Sida 1 av 2

2016-05-16 | Dnr. 402-3568-16

Avvikande mening om den föreslagna detaljplanens påverkan på riksintresset Härnösand

Efter noggrann genomgång av AIX:s kulturmiljöanalys, SWECO:s MKB samt Riksantikvarieämbetets handbok för hantering av kulturmiljövårdens riksintressen drar jag slutsatsen att det planerade hotellet, i form av ett höghus på Kanaludden, innebär påtaglig skada på riksintresset Härnösand. Jag anser att åtgärden påverkar visuella samband, bebyggelsens skala och stadens karaktär i sådan omfattning att det blir svårare att förstå och uppleva riksintresset. Jag kan som tjänsteman inom sakområdet kulturmiljö därför inte ställa mig bakom länsstyrelsens beslut, som hävdar motsatsen.

De uttryck för riksintresset Härnösand som tidigare diskuterats mest flitigt i samband med det planerade hotellet på kanaludden är det närliggande Östanbäcken med sin äldre, låga trähusbebyggelse samt Domkyrkans framträdande plats. Enligt länsstyrelsens fördjupade kunskapsunderlag för riksintresset Härnösand är de byggnader som förknippas med Härnösands mångsidiga roll som förvaltningsstad karaktäristiska för riksintresset. Förvaltnings- och institutionsbyggnaderna representerar sin tids ideal och är uppförda med höga arkitektoniska värden. Flertalet utgör solitärer i stadsbilden omgivna av grönska. Domkyrkans upphöjda läge i staden dominerar dock stadssiluetten trots dessa byggnaders monumentalitet. Utformning och placering av byggnader i modern tid, som före detta biblioteket och teatern på Mellanholmen, Landstingets byggnad vid Nattviken, simhallen och Sambiblioteket, följer samma stadsplanemönster. Kopplingen till vattnet har också följt stadens utveckling genom historien, vilket är tydligt i utblickarna från vattnet. Särskilt väl syns detta idag från bland annat Östanbäcken och Kronholmen.

AIX har gjort en omfattande och detaljerad kulturmiljöanalys för Kanaludden. I kulturmiljöanalysen konstateras bland annat att Härnösands kommun tidigare, i sin översiktsplan, noga övervägt riksintressets värden när de framhävt att gatustruktur och bebyggelsekaraktär ska bibehållas vid all ny markanvändning och vid all ny- om- och tillbyggnation inom riksintresset. Stadens grönområden bedöms också som viktiga, och i kommunens grönplan har parken vid badhuset markerats som socialt viktig för staden som helhet. I kulturmiljöanalysen bedöms Kanaludden ha stort kulturhistoriskt värde, både i sig och för hur riksintresset uppfattas visuellt. Stadens siluett och siktlinjerna över riksintresset kommer att påverkas av ett framtida hotell; bland annat kommer Domkyrkans framträdande plats skymmas från flera utsiktspunkter. Den lågt bebyggda Kanaludden möjliggör idag vyer över staden söderifrån, där Östanbäcken och Domkyrkan är tydliga uttryck för riksintresset Härnösand. I den känslighetsanalys som gjorts har den aktuella platsen på Kanaludden klassats som *känslig* till *hög känslighet*. AIX rekommenderar att eventuell ny bebyggelse på Kanaludden anpassas till höjdnivån på befintliga byggnader i närområdet, att tillräckligt avstånd hålls till strandkanten så att uddens parkkaraktär bevaras samt att vyerna från vattnet in mot staden värnas.

Den ambitiösa analysen från AIX har dock inte tagits till vara när SWECO senare har upprättat sin MKB. Denna MKB är bristfällig; resonemangen är inte välgrundade och man har valt att tillämpa en anpassad modell för bedömning av skada på riksintresset som ej är förenlig med Riksantikvarieämbetets riktlinjer. SWECO utgår från

Länsstyrelsen Västernorrland
Postadress: 871 86 Härnösand
Besöksadress: Nybrogatan 15 och Pumpbacksgatan 19
Telefon: 0611-34 90 00
Fax: 0611-34 93 72
E-post: vasternorrland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

att de värden i riksintresset Härnösand som kan påverkas är av *regionalt* intresse snarare än nationellt och att det planerade hotellets påverkan är *indirekt* snarare än direkt. Mkb:n kommer därför, på felaktiga grunder, fram till att påverkan på riksintresset är *måttlig*, trots att det på sidan 39 i samma MKB konstateras att det planerade hotellet, utifrån en vy från sydöst, kommer att bryta stadens sammanhållna siluett, avvika från topografin, skymma kanalens inlopp och bakomliggande bebyggelse samt påverka domkyrkans tydlighet som dominerande landmärke.

Ett utpekat riksintresse kan, per definition, aldrig vara enbart av regionalt intresse. SWECOS bedömning att det skulle vara fråga om indirekt påverkan stämmer inte heller överens med hur riksintressen ska bedömas enligt Riksantikvarieämbetet; tvärtom ska den typ av påverkan som behandlas i MKB:n ses som *direkt*. En miljös riksintressanta egenskaper består i alla de fysiska uttryck – objekt, karaktärsdrag, strukturer, funktioner och samband – som gör den riksintressanta historien läsbar i landskapet. I en skadeanalys ska åtgärdens konsekvenser för denna läsbarhet lyftas fram; avgörande är här i hur hög grad platsen fortsatt kommer att karaktäriseras av eller återspegla det riksintressanta kulturhistoriska sammanhang som ligger till grund för utpekandet.

Enligt Riksantikvarieämbetet handbok ska en bedömning av om en åtgärd på ett riksintresse innebär påtaglig skada eller inte utgå från bland annat följande grunder:

- *Försvinner enskilda objekt, strukturer eller visuella och funktionella samband som har betydelse för läsbarheten av den riksintressanta miljön?*
- *Tillkommer nytillskott som påverkar kulturmiljöns skalor, former eller karaktärsdrag på ett sådant vis som negativt inverkar på läsbarheten – d.v.s möjligheterna att förstå och uppleva den riksintressanta kulturhistoriska utvecklingen i landskapet?*
- *Påverkas siktlinjer, skala, sammanhang, rumsligheter, orientering eller andra aspekter av den visuella upplevelsen av miljön på ett sådant vis som inverkar negativt på möjligheterna att förstå och uppleva den riksintressanta miljön?*

SWECO nämner ett flertal gånger den måttliga effekt som det planerade hotellet kan få på riksintresset Härnösand. Termen måttlig i detta sammanhang har ingen direkt motsvarighet i Riksantikvarieämbetets handbok. När det gäller att bedöma risken för påtaglig skada så menar Riksantikvarieämbetet att påtaglig skada på ett riksintresse kan uppstå om *en åtgärd mer än obetydligt skadar något eller några av de värden som utgör grunden för riksintresset samt om den negativa inverkan blir så stor att området i något avseende förlorar sitt värde som riksintresse.* Det finns inte heller något krav på att det ska vara säkerställt att skadan verkligen kommer inträffa för att den ska kunna bedömas som påtaglig: *Om en åtgärd kan antas medföra påtaglig skada på ett riksintresse ska miljön skyddas mot åtgärden.*

John Molin
Antikvarie/arkeolog
Samhällsbyggnadsenheten
0611-34 92 14
john.molin@lansstyrelsen.se

2013-04-11

Drn 402-2358-13

Synpunkter från Kulturmiljö på detaljplaneprogram för del av Ön 2:52 m.fl. Hotell vid Kanaludden, Härnösands kommun

Alternativa lokaliseringar för en hotellbyggnad behöver utredas bättre och presenteras i planhandlingen. Kommunen har i ett allt för tidigt skede låst sig vid en från kulturmiljösynpunkt olämplig placering.

Lokaliseringarna intill Härnösands central och Torsvik är i dagsläget inte jämförbara med Kanaludden, då dessa planer enbart tillåter en byggnadshöjd på högst fyra våningar. Varför finns inte planändringar, som tillåter en högre byggnadshöjd även på dessa platser, med som alternativ?

Delar inte Samhällsförvaltningens uppfattning att någon MKB inte behöver upprättas. Anser att planens genomförande kan medföra betydande påverkan på den befintliga miljön, d.v.s. påverka allmänna intressen enligt 3 kap. MB.

Anser att planändringen kan innebära påtaglig skada på riksintresset. Centrala Härnösand karaktäriseras av en sammanhållen småskalig bebyggelse med domkyrkan som det dominerande landmärket. Den föreslagna 13 våningar höga hotellbyggnaden, placerad endast 300 meter från domkyrkan, utgör ett mycket avvikande och dominerande inslag som i hög grad kommer att påverka och förändra stadbilden.

Agnes Kempe

Länsstyrelsen
Västernorrland

2013-04-24

Dnr. 402-2358-13

Härnösands kommun
Samhällsnämnden
871 80 Härnösand

HÄRNÖSANDS KOMMUN
Samhällsnämnden
2013 -04- 30
Dnr:
SAM12-1029-214-49

Program till detaljplan för del av Ön 2:52 m.fl, Hotell vid Kanaludden, Härnösands kommun

Länsstyrelsen befarar att genomförande enligt programmet kan komma att innebära att riksintresset för kulturmiljö, Härnösands stad, enligt 3 kap. miljöbalken inte tillgodoses. Länsstyrelsen förordar att kommunen behandlar en alternativredovisning i en miljökonsekvensbeskrivning samt fortsatt dialog i frågan om påverkan på riksintresset för kulturmiljö.

Allmänt

Destinationsutveckling

Destinationsutveckling är en viktig del i Västernorrlands utvecklingsarbete och en näring med stor potential. Möjlighet att kunna erbjuda hotellnätter är avgörande för att den här delen av länet ska bli attraktiv för besökare, både privata och resande i tjänst. Länsstyrelsens styrdokument för besöksnäring, "Utvecklingsstrategi för besöksnäringen i Västernorrland" från 2007 pekar också på att investeringar i boenden är mycket viktigt för näringens konkurrenskraft. Möjligheten att skapa en attraktiv helhetslösning är därför av stor vikt, inte bara för Härnösand utan för hela länet.

Placeringen vid Kanaludden kan ge synergieffekter med kommunens investeringar för båtturism, men även övriga alternativ till placering kan med fördel utredas ur ett besöksnäringsperspektiv. Vilken betydelse har t.ex. närheten till resecentrum för tänkta besökare?

Överensstämmelse med översiktsplan

Länsstyrelsen anser att planhandlingarna bör redogöra för överensstämmelse med och avvikelser från översiktsplanen. Kommunen anger i sin översiktsplan att i stadens centrala delar ska Härnösands olika tidsepoker vara märkbara. Där befintlig stadsmiljö visar en tydlig karaktär ska förtätning, ombyggnad och fasadförändringar passa väl ihop med kringliggande befintlig bebyggelse. Enligt översiktsplanen är gröna områden och inslag av träd och planteringar i stadsmiljön viktigt inom tätortsbebyggelsen.

Länsstyrelsen Västernorrland
Postadress: 871 86 Härnösand
Besöksadress: Nybrogatan 15 och Pumpbacksgatan 19
Telefon: 0611-34 90 00
Fax: 0611-34 93 72
E-post: vasternorrland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

Planprogrammet bör utifrån översiktsplanens riktlinjer analysera konsekvenserna av att grönområdet försvinner. Simhallsparken och gångstråket intill vattnet är ett mycket uppskattat och av allmänheten väl använt område. Parkområdet vid Kanaludden ingår i en för staden viktig grönstruktur och i och med förslaget med hotellbyggnad på allmän parkyta försvinner ett för staden viktigt och väl nyttjat grönområde. Även om passage för gående bibehålls kommer upplevelsen av området att förändras markant med den höga byggnadens baksida mot gångstråket.

Behovsbedömning

Länsstyrelsen bedömer att genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genom hotellets påverkan på riksintresset för kulturmiljö. Naturvårdsverkets allmänna råd om miljöbedömningar av planer anger också i bedömningskriterierna till bilaga 4 att vid påverkan på områden som innebär ett skydd genom lagstiftning, t.ex. riksintresseområden enligt 3 kap, bör planen antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning enligt 6 kap 11 § miljöbalken bör därför upprättas.

Länsstyrelsen anser också att en alternativredovisning i en MKB är ett bra verktyg för att grundligt utreda lämpliga platser för en hotellbyggnad. På grund av Kanaluddens många intressen och detaljplanens komplexitet med punkthus inom riksintresset för kulturmiljö anser länsstyrelsen att möjligheterna till alternativa lokaliseringar för en hotellbyggnad behöver utredas bättre och presenteras i MKB och planhandling. Exempelvis kan läget intill Härnösands central utredas med högre byggnadshöjd. Alternativredovisningarna bör också bedömas utifrån hushållnings-bestämmelserna i miljöbalken och möjligheten att nyttja befintliga byggnader.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Riksintresse kulturmiljö

Den föreslagna hotellbyggnaden utgör med sin höga våningshöjd ett avvikande och dominerande inslag i centrala Härnösands stads sammanhållna småskalig bebyggelse med domkyrkan som det dominerande landmärket. Länsstyrelsen befarar att byggnaden i hög grad kommer att påverka och förändra stadsbilden på ett sätt som riskerar att skada riksintresset för kulturmiljö. Länsstyrelsen önskar fortsatt dialog i frågan innan samrådshandling tas fram.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Mjöligheten att följa miljökvalitetsnormerna för vatten i Södra Sundet behöver beskrivas i kommande planhandlingar.

Strandskydd

Planprogrammet anger att strandskyddet kommer att upphävas med särskilt skäl enligt punkt1, 7 kap. 18 c § miljöbalken, marken är redan ianspråktagen på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen anser att det särskilda skälet inte är tillämpbart då ett område för allmän plats som är tillgängligt för allmänheten bebyggs och omvandlas till kvartersmark. För att upphäva strandskyddet på platsen måste ett annat särskilt skäl anges.

Länsstyrelsen Västernorrland
Postadress: 871 86 Härnösand
Besöksadress: Nybrogatan 15 och Pumpbacksgatan 19
Telefon: 0611-34 90 00
Fax: 0611-34 93 72
E-post: vasternorrland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

Hälsa och säkerhet

Geotekniska förutsättningar och förorenad mark

De geotekniska förutsättningarna för den här typen av byggnad på föreslagen plats måste säkerställas innan antagande av detaljplanen. Stabilitetsproblem har tidigare uppmärksammats i området och en grundlig utredning bör tas fram inför samråd.

I kommande planprocess måste det klargöras hur man tar hand om de fyllnadsmassor som påvisats innehålla förhöjda halter av PAHer och metaller. Det bör också framgå hur höga halter som uppmätts. Om inte alla massor avlägsnas är det viktigt med provtagning av kvarvarande massor för att säkerställa att halterna understiger de generella riktvärdena för känslig markanvändning. Eftersom fyllnadsmassorna är av okänt ursprung bör de analyseras brett genom så kallade screeninganalyser för att säkerställa att ingen eventuell förorening missas. Eventuella föroreningar ska inte riskera att spridas, byggas in eller lämnas kvar.

Trafik och buller

Planbeskrivningen bör redovisa hur en etablering av ett hotell vid kanaludden kommer att påverka trafiksituationen i området. Konsekvenser av t.ex. en ökning av trafikmängden, fler bussar och lastbilar och trafik på annan tid av dygnet än idag bör redovisas.

Den sammanlagda bullersituationen bör analyseras och påverkan för de närboende beskrivas. I den fortsatta planprocessen måste det påvisas att de sammanlagda bullerkällorna inte medför att relevanta riktvärden för buller överskrids.

Klimatrisker

Föreslagen lokaliseringen av hotellet är precis vid strandkanten. Precis som nämns i planhandlingen är det viktigt att fortsatt hänsyn tas till framtida klimatförändringar. Planhandlingarna måste särskilt redogöra för de extremer som kan inträffa med höga vattenstånd och redovisa hur man anpassar byggandet efter detta.

Räddningstjänst

Området måste utformas på ett sådant sätt att räddningstjänsten kan utföra effektiva insatser vid en eventuell brand. Samråd bör hållas med räddningstjänsten och anpassningen till deras behov redovisas i planhandlingarna.

Pumpstation

Hantering av pumpstationen som behöver flyttas eller byggas om måste redovisas i kommande planhandlingar och visa på eventuella störningar för närboende.

Övrigt

Formalia

Länsstyrelsen efterfrågar motiv till varför befintlig detaljplan ändras under genomförandetiden. Gällande detaljplan har genomförandetid till år 2020, dvs. den tidsrymd inom vilken planen är tänkt att genomföras. Som huvudregel får planen inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja under genomförandetiden. Undantag kan göras om ändringen eller upphävandet behövs på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt som inte har kunnat förutses vid planläggningen. Bestämmelsens lydelse om berörda fastighetsägare avser inte bara fastighetsägare inom planen, utan kan även avse personer som drabbas p.g.a. störningar eller minskat fastighetsvärde. Kommunen är ensam fastighetsägare inom

Länsstyrelsen Västernorrland
Postadress: 871 86 Härnösand
Besöksadress: Nybrogatan 15 och Pumpbacksgatan 19
Telefon: 0611-34 90 00
Fax: 0611-34 93 72
E-post: vasternorrland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

området, men gällande detaljplan ger allmänheten rättighet att använda parkmarken. Gällande detaljplan beskriver också hur en upprustad parkmiljö och aktivitetsstråk ska tillskapas. Den enskildes intresse av att bebygga platsen måste därför värderas mot allmänhetens tillträde till grönområdet.

Gestaltning

Ett högt punkthus på platsen innebär också en helt annan upplevelse av simhallen och den låga stadsbebyggelsen längs vattnet. Simhallen är enligt länsstyrelsen arkitektoniskt intressant. Ytan och gestaltningen av området runt simhallen är viktig och hotellbyggnaden bör utformas med hänsyn till simhallens karaktär.

Genomförbarhet

Generellt bör kommande planhandlingar tydligt redovisa möjligheterna till genomförande av detaljplanen. Utrymme för parkeringsplatser, ekonomiskt ansvar för t.ex. hantering av förorenade massor och flytt av pumpstation måste klargöras.

Parkering

Behovet av parkeringsplatser och genomförbara lösningar för detta måste tydligt redovisas i planhandlingarna. Även varumottagning till hotellet behöver redovisas.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun har upprättat ett program till detaljplan för del av Ön 2:52 m.fl., hotell vid Kanaludden, med syfte att pröva förutsättningarna för uppförande av ett hotell väster om simhallen i Härnösand. Länsstyrelsen har fått programmet för yttrande.

I ärendet har Agens Kempe, kulturmiljö, Martin Neldén, beredskap och skydd mot olyckor, Anna Årblom Granbo, näringsliv, Victoria Svedberg, miljöutredningar och Mattias Entall, miljöskydd, deltagit.

Nina Loberg

Stina Pettersson
Samhällsplaneringsenheten
Telefon 0611-34 92 05

Bilaga 19
1(1) 2:4

Dnr: 2009/187
Handläggare:
Hjördis Ek

09-09-04

1

murberget

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
871 80 HÄRNÖSAND

Härnös... Samhällsförvaltningen
2009 -09- 07
Dnr 08-1318.35 | Dpl 214

Detaljplaneprogram för Simhallen 1 samt del av Ön 2:52 m. fl. Härnösands domkyrkoförsamling

Murberget Länsmuseet Västernorrland har fått ett förslag på detaljplaneprogram för Simhallen 1 och del av Ön 2:52 m. fl. i Härnösand. Länsmuseet har följande synpunkter.

Området är beläget intill Södra Sundet och simhallen omges av en park med en del äldre träd. Här finns även ett gångstråk utmed vattnet och platser för fritidsbåtar. Simhallen är en karaktäristisk byggnad som uppfördes 1971-73 efter ritningar av arkitekterna Nils Tesch och Rolf Leander. Byggnaden har större glaspartier och ett utskjutande, kraftigt svängt tak. Byggnadens utformning är både ovanlig och dramatisk. Den är ett viktigt inslag i parkstråket utmed vattnet.

Förslaget innebär en restaurering av simhallen, vilket är positivt. Det innebär även en nybyggnad av en utomhusbassäng mellan simhallen och vattnet. Syftet är också att förändra marken längs stranden och kring byggnaden. Den mest genomgripande förändringen är förslaget att bygga ett hotell precis väster om simhallen, mellan denna och vattnet. Det kommer att innebära att parken med minigolfbana försvinner liksom vattenkontakten i väster. Hela området kommer att bebyggas med en nästan lika stor byggnad som simhallen. Endast ett smalt stråk närmast vattnet blir obebyggt och hotellet kommer mycket nära simhallen.

Länsmuseet anser att restaureringen av simhallen är positiv, liksom att parkeringen anläggs vid sidan om gångstråket. Bassängen söder om simhallen liksom nya planteringar utmed vattnet åt sydost är positiva inslag i området. Det som däremot är en negativ förändring är borttagandet av parken väster om simhallen och nybyggnad av ett större hotell precis intill byggnaden. Simhallen har en ovanlig och dramatisk arkitektur av kulturhistoriskt värde. Den behöver och är tänkt att ligga som en solitär i det omgivande parkområdet intill vattnet. Byggnaden har ett så högt värde att den måste vara friliggande och inte trängas ihop med en ny hotellbyggnad.

Hjördis Ek

Antikvarie

Länsmuseet Västernorrland, box 34, 871 21 Härnösand. TEL 0611-886 00. FAX 0611-187 30. www.murberget.se

Bilaga 20
1(1)
3:7

Dnr: 2009-187
Handläggare:
Hjördis Ek

10-03-17

Härnösands kommun
Samhällsnämnden
2010 -03- 18
Dnr 08-1318.64 Dpl 214

murberget

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
871 80 HÄRNÖSAND

Detaljplan för Simhallen 1 samt del av Ön 2:52 m. fl., Härnösands domkyrkoförsamling

Murberget Länsmuseet Västernorrland har fått ett reviderat förslag på detaljplan för Simhallen 1 och del av Ön 2:52 m. fl. i Härnösands stad. Länsmuseet har 090904 avgett ett yttrande över det tidigare förslaget till detaljplan.

I det senaste förslaget till detaljplan har nybyggnad av hotell i parken väster om Simhallen utgått. Istället kommer parken att bevaras och kan användas för olika aktiviteter. Inom området finns idag gräsytor som används av allmänheten. Här finns också sex boulebanor och en minigolfbana, vilka är viktiga att ha kvar. Länsmuseet ser det som ytterst positivt att förslaget på nybyggnad av ett hotell har tagits bort från planen. Simhallen, byggd 1971-73, är en karaktäristisk byggnad som behöver vara friliggande vid vattnet för att framhävas i stadsbilden. Byggnaden domineras av den stora, välvda takutformningen och glasytorna. Den behöver ligga ensam i den omgivande parken för att vara en solitär när man ser byggnaden från vattnet. Den speciella arkitekturen kan också upplevas från gångstråket utmed vattnet vid Södra Sundet. Den nuvarande småbåtshamnen intill Simhallen kommer att flyttas till annan plats och istället ge plats för en gästhamn på c:a 30 platser.

Länsmuseet anser att det nya förslaget på detaljplan ur kulturhistorisk synpunkt är en betydlig förbättring mot det förra. Simhallens ovanliga arkitektur kommer även i fortsättningen att framhävas i stadsbilden och parkområdet kring byggnaden kommer att vara kvar.

Hjördis Ek
Antikvarie

Länsmuseet Västernorrland, box 34, 871 21 Härnösand. TEL 0611-886 00. FAX 0611-187 30. www.murberget.se

Bilaga 21
1(1)

HÄRNÖSANDS KOMMUN
Samhällsförvaltningen
2013 -04- 24
Dnr: SAM 2012-1029-214

Dnr:
Handläggare:
Hjördis Ek

13-04-22

murberget

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
871 80 HÄRNÖSAND

Planprogram för del av Ön 2:52 m. fl. hotell vid Kanaludden, Härnösands stad

Murberget Länsmuseet Västernorrland har tagit del av förslaget på planprogram för del av Ön 2:52 m. fl. hotell vid Kanaludden i Härnösand. Länsmuseet har följande synpunkter.

Den föreslagna tomten för hotellet är belägen inom riksintresseområdet för kulturmiljövård. Området är utvalt på grund av förekomsten av äldre bebyggelse från 1700- och 1800-talen, samt spåren under mark av den ännu äldre staden. Den bevarade bebyggelsen i Östanbäcken har karaktär av småskalig trästadsbebyggelse. Domkyrkan, torget och stadsbebyggelsen i sten är också karaktäristiska inslag i riksintresset. Den sammanhållna byggnadshöjden är en betydelsefull faktor i staden. Domkyrkan ligger på en höjd och syns över den lägre bebyggelsen. Tomten ligger på parkmark vid vattnet, nära den arkitektoniskt intressanta simhallen. Tomten är trång och det finns inte utrymme för nya parkeringsplatser i anslutning till hotellet. Byggnaden är tänkt att byggas precis intill simhallen. Den höga hotellbyggnaden avviker kraftigt från den låga bebyggelsen i staden och kommer att påverka den negativt ur kulturhistorisk synpunkt. Det är inte något större avstånd mellan denna och Östanbäcken, utan det är endast Brunnshusleden som åtskiljer dem.

Länsmuseet har i två tidigare yttranden, från 2009-09-04 och 2010-03-17, påpekat att platsen är ytterst olämplig ur kulturhistorisk synpunkt för en hög byggnad. Den kommer att dominera stadsbilden, eftersom den är så hög. En smal byggnad medför inte att dominansen över stadsbilden minskar. Den trånga tomten tillåter inte heller en låg, stor byggnad. Länsmuseet föreslår en helt annan plats för hotellet än tomten vid Kanaludden. På exempelvis Torsvik finns bättre utrymmen för en hög hotellbyggnad och avståndet är längre till stadens äldre, låga bebyggelse.

Hjördis Ek
Antikvarie

Länsmuseet Västernorrland, box 34, 871 21 Härnösand. TEL 0611–886 00. FAX 0611–187 30. www.murberget.se

Bilaga 22
1(1)

Dnr: 2013/138
Handläggare:
Hjördis Ek

16-05-13

HÄRNÖSANDS KOMMUN
1
Dnr SAM 12-1029-2M=73

murberget

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
871 80 HÄRNÖSAND

Detaljplaneprogram för del av Ön 2:52 m fl. Hotell vid Kanaludden, Härnösands stad.

Murberget Länsmuseet Västernorrland har tagit del av detaljplaneprogrammet för del av Ön 2:52 m fl. Hotell vid Kanaludden, Härnösands stad. Länsmuseet har tidigare avgett yttranden 2009-09-04, 2010-03-17 och 2013-04-22. Länsmuseet har följande synpunkter.

Förslaget på att uppföra en hög hotellbyggnad nära den kulturhistoriskt värdefulla trähusbebyggelsen i Östanbäcken och den arkitektoniskt intressanta simhallen innebär ett dominerande inslag i stadsbilden. En hög byggnad avviker kraftigt från den låga bebyggelsen i området. Kanaludden är ett parkstråk med gångvägar längs vattnet som har stor betydelse för upplevelsen av staden och simhallens karaktäristiska byggnad. Markområdet är begränsat, vilket innebär att hotellet måste byggas högt. Om en hög byggnad ska uppföras med utsikt över staden är Torsviksområdet lämpligare. Här finns närheten till resecentrum, vägar, parkeringsmöjligheter, vattenkontakt och utsikt över den äldre bebyggelsen. På Kanaludden är det viktigt att värna om siktlinjer mellan bebyggelsen och vattnet. Kontakten med Mellanholmens grönområden och gångbron över kanalen är också viktiga inslag i miljön. Vid ett hotell brukar behövas plats för att parkera, vilket är svårt på Kanaludden. Det är heller inte en lämplig trafiksituation i anslutning till simhallen och den kommer inte att förbättras med ett nytt hotell som ökar trafiken.

Länsmuseet anser, liksom i tidigare yttranden, att placeringen av en hög byggnad på Kanaludden är ytterst olämplig ur kulturhistorisk synpunkt. Ett högt hotell kommer att dominera stadsbilden och störa vattenkontakten från den äldre bebyggelsen i Östanbäcken. Områden som är utpekade som riksintressen för kulturmiljövården är viktiga att bevara från förändringar genom störande nybyggnader.

För Länsmuseet

Hjördis Ek
Antikvarie

Länsmuseet Västernorrland, box 34, 871 21 Härnösand. TEL 0611-886 00. FAX 0611-187 30. www.murberget.se

Länsmuseets chef återtog yttrandet

Undertecknad redogör nedan för en konstaterad och verifierad händelsekedja rörande samrådsförfarandet för detaljplaneförslag för hotell på Kanaludden

Märklig händelsekedja

1. Länsstyrelsen kör över sina två experter på kulturmiljö. Experterna säger nej till hotellbygge och länsstyrelsen avger ett yttrande genom länsrådet Sten-Olov Altin där myndigheten säger ja. Experterna avger avvikande mening. Det får här påminnas om att länsstyrelsen har fått statens uppdrag att bevaka att riksintressen skyddas och tillgodoses.

2. Länsmuseet har genom sin expert på kulturmiljö, antikvarie Hjördis Ek, i 3 st tidigare yttranden (2009, 2010 och 2013) uttryckt sig starkt kritiskt till hotellbygge på Kanaludden och föreslagit att hotellet lokaliseras till annan plats. När jag begär ut kopior på alla yttranden som inkommit i samrådsfasen den 20 maj noteras att det inte finns något yttrande från Länsmuseet Murberget. Hjördis Ek säger vid telefonkontakt den 24 maj att Murberget skickat in ett yttrande.

3. Vid efterforskning hos kommunens diarium upplyser registrator att yttrandet från Länsmuseet Murberget är återtaget den 20 maj. Hjördis Ek skickade in ett fjärde yttrande före yttrandetidens utgång den 19 maj. Den 20 maj återtar tf museichef Eva Carron yttrandet med hänvisning till att Länsmuseet inte tagit del av hela informationsunderlaget, se bif kopia av återtagandet. Nämnas kan att Eva Carron tidigare arbetat som tf länsråd inom länsstyrelsen.

4. Vad som vidare är högst anmärkningsvärt är att det inkomna registrerade yttrandet är bortplockat ur kommunens diarium dagen efter yttrandetidens utgång med hänvisning till att det är återtaget. En registrerad allmän handling försvinner alltså från kommunens diarium. Det bedöms inte längre vara en allmän handling.....kvar finns bara en skrivelse från Eva Carron att yttrandet återtas.

5. 24 maj: Undertecknad begär ut borttagna handlingar men får meddelandet att yttrandet plockats bort från diariet. Jag framför att en inregistrerad handling är allmän och kan inte tillåtas att försvinna, se mailutdrag. Jag säger att då får JO pröva saken.

6. 25 maj: Får meddelandet att Kommunstyrelseförvaltningen har beslutat att lämna ut Murberget Länsmuseet Västernorrlands yttrande, se bif mail. Det ska alltså till hot om JO-anmälan för att kommunledningen ska öppna diariet!!!!!!

7. Hjördis Ek, antikvarie på länsmuseet, hade inte fått information från Eva Carron att yttrandet återtagits.

Kommentarer

Ovan beskrivna hantering av inblandade myndigheter ger en besk smak i munnen. Manipulerande med handlingar, smussel och fulspel har varit en följetong i historien om hotellplanerna. Oliktänkande har

negligerats, framförd faktainformation har nonchalerats, framtagna alternativa skisser på lokaliseringar har inte varit av intresse.

En bred opinion mot hotellbygget på Kanaludden har av kommunalrådet Fred Nilsson stämplats som bakåtsträvare.

Amanda Lind nekade att bidra med 5000 kr för kopiera upp, till alla fullmäktigeledamöter, en framtagen idéskiss och utställningsmaterial från föreningen Utveckla Härnösand på hur Härnösand skulle kunna utvecklas. Ett arbete på 100-tals arkitekttimmar värt noll.

Lars-Erik Eriksson
Föreningen Utveckla Härnösand

Sälstensgränd 9
871 33 Härnösand

Tel: 0611-131 35, 070 345 93 36
lee@pronovafast.se

Bilaga 23
3

Från: Eva Carron <Eva.Carron@murberget.se>

Ärende: Återtagande av yttrande

Till: SA Samhällsförvaltningen

Kopia:

Bilagor: Attach0.html / Uploaded File (5.1K)
Återtagande.pdf / Uploaded File (164K)

HÄRNÖSANDS KOMMUN
2016 -05- 20
Dnr. SAM 12-1019-2014-114

Hejl
Bifogat finner ni återtagande av yttrande.
Mvh

Eva Carron, tf Museichef

Murberget Länsmuseet Västernorrland
Box 34
871 21 Härnösand

Tel 0611-886 08, mobil +46 70 516 32 94

Webb http://www.murberget.se
http://www.facebook.com/murberget.lmv

murberget
Länsmuseet Västernorrland

Bilaga 23
4

murberget
Länsmuseet Västernorrland

Dnr: 2013/138
Handläggare:
Eva Carron

2016-05-20

HÄRNÖSANDS KOMMUN
2016 -05- 20
Dnr SBM 12-1029-214=114

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
871 80 Härnösand

Återtagande av yttrande gällande samråd för detaljplan, del av Ön 2:52 m. fl. Hotell vid Kanaludden, Härnösands kommun

Då länsmuseet i sitt yttrande gällande samråd för ovan rubricerade ärende inte tagit del av hela informationsunderlaget återtar länsmuseet sitt yttrande daterat 2016-04-26 dnr 2013/138.

Länsmuseet Västernorrland

Eva Carron
t f länsmuseichef

Bilaga 23
5

info@pronovafast.se

Från: Kristina Pettersson [kristina.pettersson@harnosand.se]
Skickat: den 24 maj 2016 16:13
Till: info@pronovafast.se
Ämne: Re: SV: Återtagande av yttrande - Detaljplan för del av Ön 2:52

Hej Lars-Erik!
Du kan kontakta Birgitta Westerlind på Samhällsförvaltningen.

Med vänlig hälsning

Kicki Pettersson
Registrator

Kommunledningskontoret
Härnösands kommun
871 80 HÄRNÖSAND
Tel. 0611 - 34 80 13
E:post: kristina.pettersson@harnosand.se

<info@pronovafast.se> skriver:
Hej Kicki!

Och tack för kopian av Murbergets återtagande av yttrandet (dnr SAM 12-1029-214=114).

Om jag vill få del av det ur diariet bortplockade yttrandet från Murberget skulle jag vända mig till vem då, glömt namnet?

Vänliga Hälsningar

Lars-Erik Eriksson

Pronova Fastighetsanalys AB
Sälstensgränd 9
871 33 Härnösand

Tel: 0611-131 35, 070 345 93 36
lee@pronovafast.se

Från: Kristina Pettersson [mailto:kristina.pettersson@harnosand.se]
Skickat: den 24 maj 2016 14:21
Till: lee@pronovafast.se
Ämne: Återtagande av yttrande - Detaljplan för del av Ön 2:52

Med vänlig hälsning

Kicki Pettersson
Registrator

Kommunledningskontoret
Härnösands kommun
871 80 HÄRNÖSAND
Tel. 0611 - 34 80 13
E:post: kristina.pettersson@harnosand.se

Bilaga 23
6

info@pronovafast.se

Från: Kristina Pettersson [kristina.pettersson@harnosand.se]
Skickat: den 25 maj 2016 09:07
Till: lee@pronovafast.se
Ämne: Länsmuseets yttrande och återtagande - Detaljplan för del av Ön 2:52
Bifogade filer: SSE2080343716052507520.pdf

Hej Lars-Erik!
Kommunstyrelseförvaltningen har beslutat att lämna ut Murberget Länsmuseet Västernorrlands yttrande.

Med vänlig hälsning

Kicki Pettersson
Registrator

Kommunledningskontoret
Härnösands kommun
871 80 HÄRNÖSAND
Tel. 0611 - 34 80 13
E:post: kristina.pettersson@harnosand.se

Bilaga 23
7

Dnr: 2013/138
Handläggare:
Hjördis Ek

16-05-13

HÄRNÖSANDS KOMMUN
1
Dnr SAM 12-1029-2M-73

murberget

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
871 80 HÄRNÖSAND

Not. Murbergets återtagna y Hmnk

Detaljplaneprogram för del av Ön 2:52 m fl. Hotell vid Kanaludden, Härnösands stad.

Murberget Länsmuseet Västernorrland har tagit del av detaljplaneprogrammet för del av Ön 2:52 m fl. Hotell vid Kanaludden, Härnösands stad. Länsmuseet har tidigare avgett yttranden 2009-09-04, 2010-03-17 och 2013-04-22. Länsmuseet har följande synpunkter.

Förslaget på att uppföra en hög hotellbyggnad nära den kulturhistoriskt värdefulla trähusbebyggelsen i Östanbäcken och den arkitektoniskt intressanta simhallen innebär ett dominerande inslag i stadsbilden. En hög byggnad avviker kraftigt från den låga bebyggelsen i området. Kanaludden är ett parkstråk med gångvägar längs vattnet som har stor betydelse för upplevelsen av staden och simhallens karaktäristiska byggnad. Markområdet är begränsat, vilket innebär att hotellet måste byggas högt. Om en hög byggnad ska uppföras med utsikt över staden är Torsviksområdet lämpligare. Här finns närheten till resecentrum, vägar, parkeringsmöjligheter, vattenkontakt och utsikt över den äldre bebyggelsen. På Kanaludden är det viktigt att värna om siktlinjer mellan bebyggelsen och vattnet. Kontakten med Mellanholmens grönområden och gångbron över kanalen är också viktiga inslag i miljön. Vid ett hotell brukar behövas plats för att parkera, vilket är svårt på Kanaludden. Det är heller inte en lämplig trafiksituation i anslutning till simhallen och den kommer inte att förbättras med ett nytt hotell som ökar trafiken.

Länsmuseet anser, liksom i tidigare yttranden, att placeringen av en hög byggnad på Kanaludden är ytterst olämplig ur kulturhistorisk synpunkt. Ett högt hotell kommer att dominera stadsbilden och störa vattenkontakten från den äldre bebyggelsen i Östanbäcken. Områden som är utpekade som riksintressen för kulturmiljövården är viktiga att bevara från förändringar genom störande nybyggnader.

För Länsmuseet

Hjördis Ek
Antikvarie

Länsmuseet Västernorrland, box 84, 871 23 Härnösand, tfn 0611-886 00, fax 0611-187 50, www.murberget.se